

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 8

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 10.

V Ljubljani, dne 9. marca 1917.

Leto X.

Ljubljana, 5. marca 1917.

Amerika dozda Nemčiji še ni napovedala vojske. Pripravlja se pa na njo: naroča vojne potrebščine, gradi vojne ladje in dela reči, ki smo jih navajeni čitati, kadar se kaka država pripravlja na vojsko.

Ameriška postavodajalna zastopa: senat in kongres nista bila posebno navdušena za vojsko. Ameriška vlada je zato obvestila postavodajalni zastop, da razpolaga s pismom, ki ga je bil pisal vašingtonski nemški veleposlanik po naročilu nemškega zunanjega ministra nemškemu poslaniku v Mehiki. Pisal ga je, ker mu je to naročil nemški zunanji minister. Nemškemu poslaniku v Mehiki se je naročilo, naj predlaga mehikanski vladi v slučaju vojske med Združenimi državami in Nemčijo, naj sklene z Nemčijo zvezo in naj napade Združene države obenem naj nagovori tudi Japonsko na vojsko proti Združenim državam. V slučaju zmage dobi Mehika večji kos zemlje Združenih držav, ki so ga te svojčas iztrgale Mehiki. To pismo je nesel poseben sel, kurirji pravijo takim »pismošom«, nemškemu poslaniku v Mehiko, a ameriška tajna policija je sela prijela in pismo zaplenila. Ta novica je tudi tiste Američane pridobila za Wilsonovo politiko, ki so z vso silo nastopali za to, naj Združene države ne posežejo v vojsko.

Z nami Združene države diplomatskih zvez še niso prekinile.

Cesar Karel je odslovil dosedanega načelnika generalnega štaba, maršala barona Conrada pl. Hötendorfa. Novi načelnik generalnega štaba je postal general pehote pl. Arz. Maršal Conrad je v 31 mescih vojske pokazal, da je bil kos svoji nalogi: braniti monarhijo proti po številu premogočnim sovražnikom. Cesar je maršalu Conradu podelil, ko ga je odvezal dolžnosti načelnika generalnega štaba, tisti veliki križ vojaškega reda Marije Terezije, ki ga je sam nosil. Cesar je tudi napovedal, da bo maršalu Conradu poveril drugo, velevažno mesto.

Novi načelnik generalnega štaba general pehote pl. Arz spada med mlajše najvišje avstrijske poveljnike. Arma-

di poveljuje zdaj mladi cesar Karel sam.

Arz se je v sedanji svetovni vojski večkrat odlikoval. Zanimivo je, da je vstopil v armado kot enoletni prostovoljec, postal kot tak častnik in ostal v armadi, kjer je zdaj napredoval do tistega mesta, kjer se stekajo vse niti in kjer se odloča, kaj morajo naši hrabri voji in zbori in divizije in brigade in polki in bataljoni, stotnije in oddelki in vodi delati v vojski z našimi sovražniki, da izvojujejo skupno z mornarico na morju in z zrakoplovi in letali v zraku zmago naši državi. Arz je študiral na gimnaziji v Draždanah; v Avstriji je študiral pravo, predno je postal vojak.

× × ×

Cesar in cesarica sta izrazila željo, naj vlada pomaga v sedanjem strašnem boju za obstanek prebivalstvu. Ministrski predsednik grof Clam-Martinic je zato sklical mal posvet glede na pomožno akcijo vlade za olajšanje življenja prebivalstvu. Izvajal je:

Boj za obstanek je zavzel oblike in pojavile so se prikazni, ki jih vlada ne more gledati s prekrižanima rokama. Vlada je dolžna, da v tem najtežavnejšem vseh časov tistim, ki jih skrbi za obstoj najbolj teže, stoji kolikor le more na strani. V strašni obrambni vojski, ki jo bijemo, ni le mož v strelskem jarku storil do skrajnosti vse, kar je dolžan domovini, tudi zaledje je neutrudljivo preneslo velikanske naložene mu žrtve. Tajiti se ne more, da široke plasti ljudstva zelo težko prenašajo pomanjkanje. To je timhuje, ker se drugod zopet ne more govoriti o kakem pomanjkanju, marveč celo o preobilici. Vlada je zato dolžna, da vzravna razmere med preobilico in bedo.

Govoriti se more o dveh načinih bede. V prvem slučaju od časa do časa tu in tam zmanjka živil. Državna uprava mora v takih slučajih poskrbeti za nje.

Poceni živila revnim slojem.

Pred vsem nam pa gre za drugo vrsto bede: Na tisto mislim, ki se pojavlja tam, kjer je dovolj živil, a dobiti jih je mogoče le za take cene, ki jih široke plasti ljudstva ne zmagajo in jih za to ne dobe. Pomagati je tem mogoče s

sredstvi, ki bi jih morala dati na razpolago država. Finančni minister je izjavil, da je pripravljen zagotoviti revnejšim plastem prebivalstva živila za znižane cene, da jim tako olajša njih življenje.

Gre zdaj za dvoje vprašanj:

1. Kateri so tisti krogi prebivalstva, ki najnujnejše potrebujejo to državno pomoč; odgovoriti moramo tudi, na kaj se raztezaj ta skrb in

2. kako naj se olajša dobava in pocenjenje življenskih potrebščin.

Bodoče socialno politične naloge.

To sta le dve vprašanji izvzeti iz vprašanj, ki smo jih označili za naš socialno politični program.

Gre za vprašanja ljudskega zdravja, skrbi za mladino, za invalide, za socialno zavarovanje, za stanovanjsko preskrbo in za delavski trg.

Glede

na zdravje ljudstva

opozarjam le na boj proti ljudskim kugam. Omenjam, da je velike važnosti boj proti jetiki, kjer se bodo posledice vojske še dolgo poznale. Nastopiti se bo moralo z vso odločnostjo.

Glede na skrb za mladino

nam daje dober in navduševalen zgled Njeno Veličanstvo cesarica. Ustanovil se bo nov »Mladostni urad«. Obsegal bo skrb za vso mladino od varstva dojenčkov do časa, ko mladina zapusti šolo in tudi boj proti zanemarjenosti mladine.

Ne gre samo za skrb mladini gre marveč

za socialno skrb.

Gre za naloge, ki jih ne more rešiti država sama in tudi ne javno življenje. Le skupno sodelovanje jih more rešiti. To hočemo pošteno zasledovati. Vsa društvena in družabna stremjenja za mladinsko skrb hočemo strniti in spraviti v tesen sklad s tozadevnim delovanjem države. Mladeniški sklad cesarice Cite naj tvori središče tozadevne javne dobroteljnosti.

Skrb za invalide.

Ta reč spada med najvažnejše naloge. Invalidi se morajo negovati in šo-

lati; preskrbeti se jim mora delo in naseljevati se morajo v vojnih domovih.

Socialno zavtrovanje.

Če rečem še nekaj besedi o socialnem zavarovanju, o potrebi te preosno ve in izpopolnitve, o važnosti starostnega in invalidnega zavarovanja, opozarjam dalje na pospešitev zgradbe malih stanovanj, vojnih domov, na ureditev izseljevanja, na izpopolnitev državnega posredovanja za delo. Pečati se moram še s politiko prehrane.

Rumunsko žito.

Zdaj živimo v trdnjavi. Prebiti moramo in prebili bomo sicer z velikim pomanjkanjem in z žrtvami, a prebili bomo in končno mora le napočiti spomlad in Donava bo odprta. Prišlo bo rumunsko žito in ž njim, če hoče Bog, se bo vprašanje prehrane znatno zljajšalo.

In končno bo le prišel tudi mir. Ne smemo se varati, da bodo takrat odpravljene skrbi za prehrano. Šlo bo za pametno produkcijsko politiko, ki bo v skladu s konzumno politiko. Tudi na tem polju nas čakajo velikanske naloge.

Parlament in ljudstvo.

Nacrtal sem Vam s kratkimi besedami najvažnejše socialno politične naloge vlade. Lotili se jih bomo v zavesti, da želi njih rešitev cesar. Vlada bo vsa ta vprašanja marljivo predelala. O tem nismo še dozdej veliko govorili, ker smo morali delati. A kakor sem že rekel, posameznih socialnih vprašanj ne more rešiti država sama in ne družba sama; marveč rešena morajo biti skupno, tako tudi vlada sama ne more rešiti teh vprašanj. Rešiti jih more le skupno s prebivalstvom. Še enkrat opozorim na izjavo, ko sem prevzel vlado: pot do parlamenta hočemo najti, to po-

novim danes z odkritim upanjem, da bo to kmalu mogoče.

Po razpravi je min. predsednik obljubil, da bo predvsem poskrbel za preskrbo z mesom.

× × ×

Clam - Martinicovo napoved pozdravlja i naš list, a s sestavo gospodov, ki jih je povabil ministrski predsednik na ta posvet, nismo zadovoljni. Vseh razlogov ne bomo povedali, ker itak vemo, da bi jih najzokosrčnejša cenzura v celi Avstriji: ljubljansko seveda mislimo, itak pobelila. Namen ministrskega predsednika je plemenit, dober, ampak končno le niso samo Dunajčani, Linčani in Brnčani v Avstriji. Sicer bi pa skoraj stavili, da bo tudi ta dostavek ljubljanska cenzura, ki ne prenaša nobene kritike, pobelila.

Pariz se vojskuje za premog.

Tudi Parižani trpe po vojski, čeprav nimajo blokade, kakršno so nam natvezili s svojimi zavezniki Angleži, ki so bili včasih njih najzakletejši sovražniki. Premog stavi Parižanom sive lase v njih glave.

Vojni dobavitelj, ki zasluži na dan 30.000 frankov, mora biti ravno tako kot revež zadovoljen, da je ob 6. zvečer Pariz temno mesto. Ne iz previdnosti, marveč ker so prisiljeni. Blagajne mnogih Parižanov so sicer prenapolnjene z zlatom, a premoga ni, ker tega potrebujejo municijske tvornice.

Posebno tisti so prizadeti, ki se kljub vojski lahko z vsem preskrbe. Pomanjkljivo poulično razsvetljava so prej nadomestile bajno razsvetljene izložbe. Kdor hoče imeti v Parizu zdaj zvečer razsvetljene izložbe jih mora razsvetljevati z oljnatimi svetilkami

ali pa s svečami. Nekatere trgovine se tudi s tem postavljajo, a večinoma jih pa le že ob 6. zvečer zapirajo.

Gostilne zapirajo že ob pol 10. zvečer, a tudi te so le slabo razsvetljene. Komaj je mogoče v njih čitati za silo časopise.

V podzemskih železnicah so tudi razsvetljava na polovico omejili. Plin in elektrika sta zdaj slabejša. Tudi zasebnikom nameravajo predpisati, koliko svetlobe smejo porabiti.

Pomanjkanje premoga grozi že tudi izdelovanju slaščic; tudi brezmesne dni bodo najbrže uvedli, četudi zdaj še pirujejo in se goste.

Okno v svet.

Umestna prepoved. Deželni šolski svet je poslal na vse ljubljanske šole odredbo, po kateri je šolski mladini strogo prepovedano izposojati si knjige iz javnih ljubljanskih knjižnic. Pri nekem učencu so bili zalotili ostudno knjigo, ki so mu jo bili posodili v eni izmed ljubljanskih javnih knjižnic. Učna oblast je spoznala, s kakšnim čitvom se »izobrazuje« ljubljansko vedno in branjaželjno mlado občinstvo po teh knjižnih izposojevalnicah, ter je prepovedala določno in odločno, da jih mladina ne sme posečati in tudi knjig od tam na posodo ne jemati. Prepoved je tu; kaj, ko ni kontrole in nadzorstva! Pred meseci je izšla vladna naredba za varstvo mladine, v kateri se mladostnim prepoveduje kajenje in obisk kinogledišč (z gotovimi izjemami seveda). Ali je kaj pomagalo?... Fantalini kade po ulicah kakor poprej, če ne še bolj. O kinoglediščih pa ni, da bi govorili. Mladina je bila navzoča, ko ke predstavljale — kakor smo čuli — jako obscene reči, in to v božičnih dneh. —

Ure.

Maksim Gorki.

Tik, tak!

V nočni tišini in samoti ti z neusmiljeno zgovornostjo oklepa dušo. Enolični, preračunjeni udarci ti govorijo o nikdar utrudljivem življenjskem teku. Tema in spanec objemata zemljo, vse molči, ura pa glasno in hladno šteje trenutke. Z vsakim udarcem ti skrajša življenje za kratek hip, ti ga odkruši za čisto majhen atom — za trenutek, ki se ne bo povrnil nikdar več? Odkod so ti trenutki — in kam beže? Odgovora nihče ne ve... Pa kdo ti odgovori na vsa ona vprašanja, na katerih visi navezana sreča tvojega življenja?... Kako nam je živeti, da bomo vredni življenja? Kako, da ne izgubimo ne vere, ne upanja? In da nas ne bo našel trenutek v brezdnelju ne duha, ne duše... Ali ti bodo ure, v svojem večnem teku odgovorile?... in kaj ti bodo odgovorile?...

Tik, tak!

Brez vse strasti je ura. Bije ti ob rojstvu, bije takrat, ko hrepeneče trgaš mladostnih cvetic. Vedno enako. Z vsakim dnevom se bližaš smrti. In kadar boš ležal v smrtnem boju, ti bo ura su-

hoparno odštela zadnje hipe. Poslušaj jo... Ali se ti ne dozdeva vsevedna... ni vsled vsevednosti utrujena? Kaj jo vznemirja, kaj ji drago? Če hočeš živeti, si moraš sam ustvarjati novih ur, polnih misli, polnih čustva in — dejanj.

Tik, tak!

V tem teku ni pokoja. Kaj je sedanjost? Za trenutkom, komaj porojnim, se rodi drugi, ki pahne prvega v prepad.

Tit, tak! Srečni ste. Tit, tak! V vašo dušo se je razlila pekoča, strupena bol in vas bo morda spremljala vse ure vašega življenja, ako si ne boste poskušali sami izpolniti sleherni trenutek z novim življenjem. Trpljenje je zapeljivo — nevarno. Ako nas je potisnilo k tlom, se komaj upamo ozreti kvišku. In trpljenja je toliko, da ga dobiš prav poceni in se mu nihče več ne čudi. Ali se ti še zdi vredno, negovati ga in govoriti o njem svojemu bližnjemu? Le redkokdaj boš našel, kar si iskal — pravih besed tolažbe. Pravo življenje klije tam, kjer se človek bori z vsem, kar ga ovira živeti. V boju ti minevajo ure, žalostne in vesele v naglem poteku. Tit, tak!

Tik, tak!

Človeško življenje je smešno kratko. Kako nam je živeti? Eni se odvrčajo od življenja, drugi ga pijejo v slastnih požirkih. Prvi bodo ostali sami, druge bodo spremljali spomini minulih dni. In umrli bodo ti in oni. Ostale bodo same ure prežite v samozataji in nesebičnosti, ure posvečene duhu in srcu. — In ko boste umrli, bo ura mirno štela svoj tik, tak. In v teh trenutkih se bodo rodila nova bitja. — V vsakemu eden več, vas pa ne bo. Ostalo bo samo telo, ki bo okuževalo ozračje. Ali se ne vpre v vas vaš ponos, ako pomislite na to samovoljno avtomatično ustvarjajočo silo. V vrtinec življenja vas je potisnila samo za to, da vis nekega dne nenadno iztrga iz nje. Ako ste ponosni, ako niste samo igrače, ohranite svetu spomin na vas. Premislite svojo nalogo: Žgali so opeko in jo položili v zid. Tam je ležala nepremično, do razpada in polagoma izginila docela. Ali ni pusto in dolgočasno, biti opeka? Um vam je dan in srce. Ž njim izpolnite ure, obogatite življenje z mislimi in čustvi.

V šoli menda še premalo ropotajo zoper te reči. Veliko je namreč tudi na tem, kao in s kakšnim poudarkom učiteljstvo take odredbe otrokom razglasi in naznani. Ako pride od višje oblasti nemško sestavljena prepoved, ki se kratkomalo pošlje vodstvom z uradno opazko »V vednost in ravnanje«, je komaj pričakovati posebnega zanimanja in zadostne razlage. — Staršem pa itak ni dopovedati, da bi se spametovali in ne jemali otrok v jame pohujšanja. — Ali k paragrafu ne spada tudi policija? — K prepovedi o izposojanju knjig bi bilo še pripomniti, da imamo v Ljubljani par dobrih knjižnic. Ali so s to odredbo tudi zaprte mladini? (Po »Slov. Učitelju«.)

Sladke skrivnosti. »Vossische Zeitung« pišejo: Če bi ne pričakovali, da se bodo, kadar se bo sklenil mir, razmere izboljšale, bi morali ustanoviti vseučilišča za nakupovanje. Prej se je prepuščalo nakupovanje (»Vossische Zeitung« namreč zastopajo koristi najvišjih stanov na Pruskem) poslom, med vojsko je pa postalo umetnost. Glede na važnost nakupovanja za posamezna gospodinjstva in seveda tudi za državo, bi zelo blagodejno tako vseučilišče delovalo. Letniki bi morali obsegati sledeče predmete: narodno gospodarstvo (posebno prilagoditev denarja za gospodinjstvo podraženju), višja pregovarjevalna umetnost, tečaji za čitanje nakaznic (za meso, za mast, kruh, milo itd. itd.), dušeslovje branjevcev in prodajalcev in morebiti tudi vaje v telovadbi za stati. Še predno so se ti tečaji vpeljali, se je razvil spol posebno spretnih ženskih nakupovalk. Nadarjene so in so reč tako proučile, da jih moramo občudovati. Sicer skoraj vsega manjka, a dobe pa le vse. Kadar bo postalo pereče vprašanje, da se pritegnejo ženske v diplomatično službo, se na nje

Tik, tak!

Ako bi premislili, kako majhno je vaše življenje v veselstvu, bi vas ta zavest potisnila k tlom. Naj vas potré, naj zbudi v vas oni ponos, ki kljubuje vsemu kar vas ponižuje. Vsemu temu napovejte vojno. Brezobzirno.

Ko je narava postavila človeka samo na dve nogi, mu je potisnila v roko za oporo palico — vzor. In od tedaj hrepeni naša duša navzgor nehote. Toda hote moramo hrepeneti v zavednem hotenju je prava sreča. Ne tožite, da ne morete. Zakaj tožite in jadikujete. Da bi vas drugi pomilovali? Pomilovanje je miloščina beraču. — Nesrečni smo vsi — najbolj pa oni, ki se razkazujejo v svojem trpljenju. Oni iščejo pozornosti, pa so jo najmanj vredni. — Navzgor — to naj bo naše geslo našega življenja in prinašalo nam bo lepih, vzvišenih ur.

Tik, tak!

»Čemu je človeku, kateremu so zaprta in s temo obdana pota, dana luč?« tako je vprašal stari Hiob. Danes je malo tako pogumnih otrok, ustvarjenih po podobi božji, ki bi se upali govoriti svojemu očetu, kakor nekda sta-

ne sme pozabiti. Seveda gre za izrecno angleško diplomacijo: tajna diplomacija, ki pregovarja in če ne gre drugače, podkupi. Kdor hoče poznati težave, naj gre v katerokoli slaščičarno. Hvaležno polje! Samo izvzemši praška za torte ničesar ne dobiš. Prva možnost: vrata so zarpta, prodajalna je prazna. V drugi trgovini: prodajalna je zaprta, a v njej se vidijo prodajalke. V tretji: isti prizor, samo v prodajalni vidiš tudi kupce. Do vrat stoje, za njimi so jih zaklenili. Četrti: vrata so odprta od 8. zjutraj do 7. zvečer. Če greš notri, ti pravi gospodična: »Mogoče začetkom bodočega tedna.« Ponudi ti posodo in ????. V peti ravnotako. A od časa do časa izgine gospodična za steklena vrata, kar vidiš skori izložbeno okno, in prinese kaki osebi skrivaj zavoj. Druga možnost: vstopiš v kako prenapolnjeno prodajalno in vidiš, kako so zadnji funt masla (funt masla stane 10 mark) prodali drugemu. — Tako se godi v Berlinu: opis je na las podoben ljubljanskim razmeram.

Švica uvede tobačni monopol. Švicarski zvezni svet je 2. t. m. odobril postavbo, ki uvaja tobačni monopol v Švici. Niso še določili, ali naj država sama izdeluje tobačne izdelke ali ustanovi država v ta namen akcijsko družbo, h kateri pristopijo lahko tudi zasebniki. Čez šest let bodo del dobička porabili za socialne namene.

Občina Draždane srečen dedič. Mestu Draždane je zapustil trgovec Hekke $\frac{3}{4}$ je volil za pospešitev telesnega in dušnega dobrobita mladine, eno četrtino pa za splošne koristne namene.

Slučaj Schiffmann. V Berlinu se je te dni razglasila razsodba proti nekemu Schiffmannu, ki je napravil bankerot in veliko ljudi oškodoval za velike vsote. V tej razpravi je zanimivo, ker je bil obtoženec več let v preiskovalnem za-

ri Hiob. Premalo cenimo svoje življenje. Premalo ga ljubimo, niti samega sebe ne znamo ljubiti. Življenja ne ljubimo, a smrti se bojimo. In vendar vemo, da mora vsak umreti. Odkar je življenje, je tudi smrt neizogibna. In bilo bi že na času, da bi se tudi s smrtjo sprijaznili. Zavest, da si izvršil svojo nalogo naj v tebi zatre ves strah pred njo. Tik, tak! Ostala bodo samo tvoja dela in ure ki ji hbedo cenile, resne ure.

Tik, tak!

Vsa stvar je precej enostavna, dasi svet živi v nesoglasju, v jezi in laži. In bilo bi še enostavneje, ko bi se ljudje med seboj poznali, ko bi vsak za seboj imel prijatelja. Posameznik, če tudi velik, se izgubi v množici. Potrebno je, da spoznavamo drug drugega.

Beseda je slabša, kot misel. Ker nimamo pravih besed se izgubi mnogo koristnih in velikih misli. Porodi se misel, svetla in čista, odeti jo hočeš v krepke besede — a — nimaš jih. Posvetite svojim mislim več pozornosti. Pomagajte jim priti na dan. Povsod in v vsem so misli, celo v skalnatih razpokah jih boš našel. Če boste hoteli, boste vse dosegli. Življenju boste gospodarji

poru in ker je trajala razprava pred porotniki (kljub vojski namreč v Prusiji porota posluje) skoraj cele štiri mesce.

Najslavnejša filmska igralka Marija Carmi bo nastopila v soboto, nedeljo in ponedeljek v »Kino Central« v deželnem gledališču v svoji najlepši drami »**Za ljubimčevo srečo**«. Pretresljiva drama je doslej povsod do zadnjega kotička napolnila gledališča in še pomnožila slavo Marije Carmi. Tudi za smeh je z izvrstno veseloigro skrbjeno.

Ogledati si je treba prihodnjo predstavo za otroke v »Kino Central« v deželnem gledališču, ki bode v soboto 11., nedeljo 12 in ponedeljek 13. marca. To bo ena najlepših otroških predstav, ki smo jih dosedaj videli. Tudi odrastli bodo pri njej imeli mnogo lepih presečenj in vesele zabave. Predstava za otroke se vrše v soboto ob 4. uri popoldne, v nedeljo ob $\frac{1}{2}$ 11. uri dopoldne in ob $\frac{3}{4}$ 2 in v ponedeljek ob 4. uri pop.

Pri bolečinah v vratu so izpiranje vratu in zunanja oteranja s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim antiseptičnim esencnim fluidom z zn. »Elza-fluid« posebno dobrodejna. Poživljajo tok krvi na bolečih mestih, utrjujejo človeka proti zdravju škodljivim učinkom mraza in so radi tega izborna protilaktično sredstvo proti indispozicijam vratu. Nad 100.000 zahvalnih pisem izpričuje dobrotvorni učinek Fellerjevega rastlinskega esencnega fluida z znamko »Elza-fluid«, zato priporočamo, da ima to domače sredstvo vsaka hiša. Predvojnne cene. 12 steklenic stane vsepovsod franko 6 K. Naroča se pristne le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrč 264, Hrvatsko. Kupujte le to pristno, od zdravnikov priporočeno domače sredstvo, in ne dajte si vsiljevati nepreizkušenih novih preparatov in ponaredb. Fellerjevo milo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elza-kroglice, izborno sredstvo za želodec, lahko obenem naročite. 6 škatlic stane franko 4 K 40 vin. Učinkujejo sigurno, milo in se jih rado jemlje. Zdravniško preizkušeno in od vsakogar takoj po prvem poskusu pripoznano. Le ne uporabljati takozvanih »močnih« odvajil, ki drastično učinkujejo. (eu)

in ne njegovi sužnji. Porodi naj se v vas volja — ž i v e t i — in pa zavest, da ste m o č n i in vaše ure bodo odsevi vaših plemenitih misli in velikih dejanj.

Tik, tak!

Naj živi človek, velik v duhu in pogumen. Človek, ki ljubi resnico, pravico in lepoto. Kje je? Ne vidimo ga. Ponošen je in plačila ne išče. Njegova luč pa sveti, da celo slepci spregledujejo. In v našem času je treba, da se vrača celo slepcem vid. Vsi, vsi naj bi spregledali in z gnusom spoznali, kako surovo, nepravično je njihovo življenje. Živel človek, ki vlada samega sebe. Ves svet je v njegovem srcu. Vsa bol je v njegovi duši. Zlo, greh in laž so njegovi sovražniki. Vse svoje ure žrtvuje boju. Sam sebi se ne smili. Živel človek, ki ne pozna usmiljenja s samim seboj. Dvojno je življenje: segniti ali zgoreti. Kaj hočeš? Kdor ljubi lepoto, ve, kam se bo obrnil.

Izpolnimo dane nam ure z velikimi dejanji. Ne pomilujmo samih sebe. Le tedaj bodo ure lepe, prepojene z gorečim ponosom. Živel človek, ki ne pozna usmiljenja s samim seboj.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Podraženje tobačnih izdelkov.

Razglasilo se je:

Vsled zvišanja cen s 1. marcem 1917 se bodo prodajali izdelki c. kr. avstrijske tobačne režije od tega dne naprej po sledečih cenah:

A. Smodke.

Razkošnostne (luksusne) smodke.

Ideales za en komad 1 K 50 v.
Viktorias za en komad 1 K.
Entreactos za en komad 75 v.
Olympicos* za en komad 1 K 80 v.
Illustres* za en komad 1 K 40 v.
Imperatores za en komad 1 K 10 v.
Aromaticos za en komad 65 v.
Graciosas za en komad 50 v.

Velefine smodke.

Coronas za en komad 1 K 30 v.
Regalia Favorita za en komad 44 v.
Operas especial za en komad 44 v.
Trabucos especial za en komad 40 v.

Fine smodke.

Viržinke** za en komad 16 v.
Viržinke especial za en komad 16 v.
Prensados za en komad 34 v.
Brevas za en komad 32 v.
Regalia (regalije) za en komad 38 v.
Britanica (britanike)** za en komad 26 v.
Regalitas (regalitze)** za en komad 32 v.
Medianos za en komad 30 v.
Trabucos (trabuke)** za en komad 30 v.
Trabuquillos za en komad 30 v.
Galanes za en komad 24 v.
Damas za en komad 15 v.
Infantes za en komad 15 v.
Havanske viržinke za en komad 32 v.
Panetelas (panetelke)** za en komad 24 v.
Regalia Media za en komad 34 v.
Portorico (portorike) especial za en komad 28 v.
Operas** za en komad 22 v.
Señoritas za en komad 18 v.
† Palmas za en komad 16 v.
Selectos (malonikotinska smodka) za en komad 34 v.
† Palmitas za en komad 12 v.
Pigmeos za en komad 25 v.

Srednjefine smodke.

Brazilske viržinke** za en komad 14 v.
Cuba-Portorico** za en komad 16 v.
Rosita (rozitke)** (malonikotinska smodka) za en komad 14 v.
Portorico (portorice)** za en komad 12 v.
Cigarillos** za en komad 9 v.

Manj fine smodke.

Virginiosa** za en komad 12 v.
Pomešane inozemke** za en komad 9 v.
Male tuzemke** za en komad 6 v.
Uzorska zbirka, sestavljena iz vrst: Coronas (t. p. 9), Regalia Favorita (t. p.

† V razprodaji.

10), Operas especial (t. p. 11), Trabucos especial (t. p. 12), Prensados (t. p. 15), Medianos (t. p. 20), Trabucos (t. p. 22), Galanes (t. p. 23), Damas (t. p. 24), Regalia Media (t. p. 28), Portorico especial (t. p. 29), Señoritas (t. p. 31), Selectos (t. p. 32) in Pigmeos (t. p. 33) v kasetah po 69 komadov 40 K.

Ista uzorska zbirka v razkošnostni opremi 43 K.

B. Svalčice.

Velefine svalčice.

Coronas, obložene z zlatom en komad 20 v.
Sphinx (sfinge), obložene z zlatom za en komad 18 v.
Khedive, brez ustnika, za en komad 12 v.
Amneris, obložene z zlatom, za en komad 15 v.
Theba, obložene s plutovino, za en komad 10 v.
Moeris, z ustnikom iz kartona in kadilsko volno, za en komad 9 v.
Nil, brez ustnika** za en komad 12 v.
Dames, z ustnikom iz kartona, za en komad 10 v.
† La Fleur, z ustnikom iz kartona, za en komad 14 v.
La Favorite, z ustnikom iz kartona, 12 v.
Egiptovske, III. vrste, brez ustnika, za en komad 10 v.

(Dalje.)

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Mihael Moškerc. — Tisk Kat. Tiskarne.

BOLEČINA

ki nam jo povzročajo kurja očesa in nas mučijo pri vsakem koraku, se lahko odpravi, ako odstranimo kurja očesa. Toda ne z nožem, ker to lahko zastrupi kri, temuč varno in hitro s **Fellerjevim obližem za kurja očesa**. — Stane samo 1 K, tudi v škatlah po 2 K. Tisoči poštnih slov, orožnikov, turistov ga priporočajo kot najboljšega. Ne muči nas ne glavobol, ne migrena, če se poslužujemo Fellerjevega bol pomirjujočega, nadvse dobro učinkujočega **migrenskega klinčka**. Stane le 1 K. — Za oči priporočamo pri migljanju in boleznih v očeh okrepčujočo, proti vnetju učinkujočo **očesno vodo**, ki stane 1 K. — Le pristno se dobi pri lekarnarju **E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 264, Hrvatsko**.

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. Priznane nizke cene!

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodinja mnogo prihrani
ako si sama pripravi
nadomestek jedilnega olja iz

morskega Caraghee-mahu

ki na raznih solatah po okusu popolnoma nadomešča najfinejše namizno olje in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne maslobe. Zavitek mahu najfinejše vrste za 1 liter nadomestnega olja K 1-30, po pošti poslan K 1-50, rekomandirana pošiljate velja 25 vinarjev več. Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priprosta in brez stroškov, je pridejano vsakemu zavitku. Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštnine. Prodaja M. Špenko, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Poštna naročila in denarne pošiljate naj se pošiljajo na naslov

Mat. Dežman v Ljubljani,
Kopitarjeva ulica šte. 6.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. Vedno sveže blago!

Velika skladišča v prvem nadstropju